

21- CEZAEVİNDE HEPATİT B

Dr. Öğr. Üyesi. Ahmet Melih ŞAHİN, Uzm. Dr. Ayşe AKTEMUR

Hepatit B virus (HBV) enfeksiyonu ülkemizde olduğu kadar tüm dünyada da önde gelen sağlık problemlerindedir. Dünya nüfusunun üçte biri serolojik olarak eski ve yeni enfeksiyon delillerine sahiptir. HBV tüm siroz vakalarının %30'undan tüm hepatoselüler kanser (HCC) vakalarının % 53'ünden sorumludur. Ülkemizde üç milyon kişinin HBV ile enfekte olduğu tahmin edilmektedir. Ülkemizdeki taşıyıcılık oranı ortalama %6 dır. (1,2)

Hepatit C virus (HCV) enfeksiyonu HBV enfeksiyonu kadar yaygın değildir, fakat HBV enfeksiyonuna göre kronikleşme oranı daha yüksektir. Dünyada yaklaşık 300 milyon kişide HCV enfeksiyonu olduğu tahmin edilmekle beraber ülkemizdeki rakam 600 bini bulmaktadır. Prevalansı % 0,3-1,8 arasındadır. (2)

Her iki hastalıkta en sık cinsel yol ve parenteral yol ile bulaşmaktadır. Ülkemizde daha önce diyaliz hastaları, seks işçileri ve sağlık çalışanları gibi risk altındaki grupların seroprevalansını araştırmaya yönelik çalışmalar yapılmıştır. Toplumumuzda suç oranı giderek artmakta ve cezaevi koşulları giderek daha sorgulanır hale gelmektedir. Yurt dışında hapisanelerde kalan mahkumların HBV ve HCV seroprevalansına yönelik çalışmalar olup ülkemizin ne durumda olduğu bilinmemektedir.

HBV, Hepadnaviridae ailesinin Ortohepadnavirus cinsinde yer alır. Virus, çift sarmallı halkasal DNA genomu içerir ve 42 nm çapında, yuvarlak ve zarflı bir yapıya sahiptir. Diğer zarflı viruslerden farklı olarak eter, ısıya oldukça dirençlidir. Bu özelliği kişiden kişiye geçişte ve dezenfektan direncinde önemlidir (3). Virus hepatositlere tropizm gösterir, klinik olarak hepatit oluşturur.

EPİDEMİYOLOJİ

Dünya üzerinde HBV ile karşılaşmış iki milyar kişi olup bunların 400 milyonu kronik enfektedir. Her yıl yaklaşık bir milyon kişi siroz ve hepatoselüler karsinom gibi HBV ile ilişkili nedenlerle ölmektedir. Dünya ülkeleri HBV'nin görülme oranı ve bulaş yoluna göre üç gruba ayrılır:

1. Yüksek endemisite bölgeleri: Toplumda HBsAg pozitifliği %8'in üzerindedir. Japonya ve Hindistan dışında kalan birçok Asya ülkesi, Amazon bölgesi, Pasifik adaları, Avustralya ve Yeni Zelanda yerlileri bu grupta yer alır.

KAYNAKLAR

1. Çakaloglu Y. Hepatit B ulusal uzlaşma toplantı metinleri 2005; 99
2. Saltoğlu N. *İdeal HCV tedavisine klinik yaklaşım. IX. Viral Hepatit Kongresi 2008, VHSD Yayını, 2008; 46-49.*
3. Ünal S, Sain G. *Edinsel İmmün Yetmezlik Sendromu. Topçu AW, Söyletir G, Doğanay M. İnfeksiyon Hastalıklar ve Mikrobiyolojisi-1. Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul: 441-464 (2002)*
4. Mahoney FJ. *Update on diagnosis, manegement, and prevention of Hepatitis B. Clin Microbiol Rev 1999; 12: 351-66*
5. Leblebicioğlu H, Eroğlu C, members of the Hepatitis Study Group. *Acute hepatitis B virus infection in Turkey: epidemiology and genotype distrubition. Clin Microbiol Infect 2004; 10: 537-41.*
6. Altuğlu I, Sayiner AA, Erensoy S, Zeytinoğlu A, Bilgiç A. *Diagnosis of human immunodeficiency virus type 1 and 2 in a Turkish blood donor population. Int J Infect Dis 1998; 2: 202-4.*
7. Ayhan FY, Öztürk İ. *Kan vericilerinde hepatit B taşıyıcı prevalansının araştırılması. V. Ulusal Enfeksiyon Hastalıkları Kongresi Kongre Kitabı. İstanbul 1995:84.*
8. Sarper C. *Kan donörleri, ayaktan ve yatan hastalarda HBsAg ve anti-HCV araştırılması. XXVII. Türk Mikrobiyoloji Kongresi Kongre Kitabı. Antalya; 1997:175.*
9. Akbulut A, Kılıç SS, Kalkan A, Papila Ç. *Elazığ ili ve yöresinde hepatit B prevalansının araştırılması. Viral Hepatit Derg 1995;1: 29-33.*
10. Ngui SL, Watkins RP, Heptonstal J, Teo CG. *Selective transmision of hepatitis B virus after percutaneous exposure. J Infect Dis 2000; 181: 838-43.*
11. Alter MJ, Ahtone J, Weisfuse I, Starko K, Vacalis TD, Maynard JE. *Hepatitis B transmissions between heterosexuals. JAMA 1986; 256: 1307-10.*
12. Shepard CW, Simard EP, Finelli L, Fiore AE, Bell BP. *Hepatitis B virus infection: Epidemiology and vaccination. Epidemiologic reviews 2006; 28: 112-25.*
13. Vyas GN, Yen TSB *Hepatitis B virus-Biology, pathogenesis, epidemiology, description and diagnosis. In: Specter S. Viral Hepatitis-Diagnosis, and prevention. New Jersey: Humana Pres; 1999: 35.*
14. Hollinger FB. *Hepatitis B virus. In: Fields BN, Knipe DM, Howley PM (eds). Virology. Philadelphia: Lippincott-Raven Publishers; 1996: 2738*
15. Reherrmann B, Ferrari C, Pasquinelli C, Chiasari FV. *The hepatitis B virus persists for decades after patients' recovery from acute viral hepatitis despite active maintenance of cytotoxic T-lymphocyte response. Nat Med 1996; 2: 1104-8.*
16. Yotsuyanagi H, Yasuda K, Iino S, et al. *Persistent viremi-a after recovery from self-limited acute hepatitis B. Hepatology 1998; 27: 1377-82.*
17. Akhan S. *Hepatit C Virusu. İnfeksiyon Hastalıkları ve Mikrobiyolojisi. Ed; W. Topçu A, Söyletir G, Doğanay M. Nobel Tıp Kitabevleri Yayını. 2008; 1911-1927.*
18. Shukla DD. *Evaluation of complete genome sequences and sequences of individual gene products for the classification of hepatitis C viruses. Arch Virol 1995; 140: 1747-61.*
19. Shimuzu Y. *Hepatitis C virus: detection of intracellular virus particles by electron microscopy. Hepatol 1996; 23: 205-9.*
20. Mıstık R. *Türkiye'de viral hepatit epidemiyoloji yayınların irdelenmesi. Viral Hepatit 2007. Ed: Tekeli E, Balık İ. Tabak F. Viral Hepatit Savaşım Derneği Yayını 2007; 10-50*
21. Wreghitt TG. *Blood-borne virus infections in dialysis units a. Rev Med Virol 1999; 9: 101-109.*
22. Bisceglie AM. *Hepatitis C. Lancet 1998; 351: 351-55.*
23. Regev A, Schiff ER. *Viral hepatitis A B and C. Clin Liver Dis 2000; 4:47-71*
24. .Hardikaw W. *Hepatitis C in childhood. J Gastroenterol and Hepatol 2002;17:476-481*

25. Yenen OŞ. Hepatit C virusu. Topçu AW, Söyletir G, Doğanay M. İnfeksiyon Hastalıkları ve Mikrobiyolojisi. Nobel Tıp Kitabevi, İstanbul 2002.
26. Abacıoğlu H. Hepatit C virüsü. Ustaçelebi Ş. Temel ve Klinik Mikrobiyoloji, Güneş Kitabevi, Ankara 1999; 19: 881-8.
27. Alter MJ. *Epidemiology of hepatitis C in the West*. Semin Liver Dis 1995; 15: 5-14.
28. Minuk G, Sun D, Greenberg R, et al. *Occult hepatitis B virus infection in North American adults Hemodialysis patient population*. Hepatol 2004; 40: 1072-7.
29. Kaygusuz Ö. *Kronik hemodiyaliz hastalarında HBsAg ve Anti-HBs prevalansı*. FÜ. Sağ. Bil. Derg 2007; 21: 55-7.
30. Hammett TM, Gaitor JL, Crawford C. Reaching seriously at risk populations: health interventions in criminal justice settings. Health Educ Behav 1998; 25: 99-120.
31. Hammett TM, Harman P, Rhodes W. The burden of infectious disease among inmates and releases from US correctional facilities 1997. Am J Public Health 2002; 92: 1789-94.
32. Ruiz JD, Molitor F, Sun RK, et al. Prevalance and correlates of hepatitis C virus infection among inmates entering the California correctional system. West J Med 1999; 170: 156-60.
33. Pack RP, Diclemente RJ, Hook III EW, et al. High prevalance of asymptomatic STDs in incarcerated minority male youth: A case for secreening. Sex Transm Dis 2000; 27: 175-7.
34. Goldstein ST, Alter MJ, Williams IT, et al. Incidence and risk factors for acute hepatitis B in the US, 1982-1998: implications for vaccination programs. J Infect Dis 2002; 185: 713-19.
35. Somsan JM, MacGowan RJ, Margolis AD, et al. Screening for sexually trnsmitted disease and hepatitis in 18-29 year-old-men recently released from prison: feasitibility and acceptability. Inter J STD&AIDS 2005; 16: 117-120.
36. Türkiye verileri Adalet Bakanlığı açıklaması. cte.adalet.gov.tr.
37. Liao KF, Lai SW, Chang WL, et al. Screening for viral hepatitis among malen on-drug abuse prisoners. Scand J Gastroenterol 2006; 41: 969-73.
38. Treso B, Barcsay E, Tarjan A, et al. Prevalance and correlates of HCV, HBV and HIV infection among Prison Inmates and Stuff, Hungary. J Urban Health 2011; 89: 108-116.
39. Macalino GE, Vlahov D, Sanford-Colby S, et al. *Prevalance and incidence of HIV, HBV, HCV infectious among males in Rhode Island Prisons*. 2004; 94: 1218-23.